

Landskabsanalyse

En kort beskrivelse af hvad en landskabsanalyse er, og hvad den kan bruges til.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Hvad

En landskabsanalyse består som udgangspunkt af en registrering og undersøgelse af aspekter ved et geografisk område for at forstå og/eller planlægge et områdes/landskabs indhold, fremtidige anvendelse og udformning. Analysen kan pege på, hvad der er karakteristisk for et større landskab, men også hvad der er mere specifikt for delområder.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Formål

Landskabsanalyser til brug i forbindelse med placering af landbrugsbyggeri bør tage udgangspunkt i kendskab til byggeriets grundlæggende størrelse og karakter og ikke mindst anlæggets overordnede funktionskrav. Samspelet mellem byggeriet og landskabet er grundlaget for de vurderinger og eventuelle tilpasninger, der skal finde sted. Herefter skal en landskabsanalyse tydeliggøre vigtige elementer og egenskaber på en sådan måde, at analysen kvalificerer de enkelte valg, der skal tages i både den overordnede og mere detaljerede planlægningsproces. Hvad der er vigtigt i forhold til de valg, der skal tages, afhænger altså af opgaven, f.eks. lokalisering og placering af et staldanlæg:

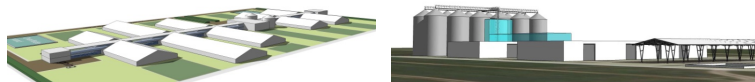
- Hvilke forhold er vigtige, dvs. hvilke kriterier er relevante for den givne opgave, f.eks.:
 - Karakteristiske landskabslinjer/konturer – måske udbygget med en terrænanalyse - beplantninger, hegnstrukturer, tekniske anlæg, samlede bebyggelser og enkeltbygninger

Anvendelse

Med baggrund i en overordnet landskabskarakterregistrering udarbejdet af kommunen ofte med udgangspunkt i Miljøministeriets "[Veiledning om landskabet i kommuneplanlægningen](#)" kan den mere detaljerede landskabsanalyse udføres.

Ved hjælp af analysen tolkes det konkrete område for at finde frem til dets struktur, karakter, særpræg, potentialer og problemer, som er forudsætningen for en god og operationel landskabsplan. Når definitionen af et bygningsanlæg, som ønskes placeret i det konkrete område, er foretaget, kan den endelige landskabsplan udarbejdes.

Det er vigtigt at vide, om bygningsanlægget er langt og lavt eller kompakt og højt.

Struktur- og volumenmodeller af det ønskede bygningsanlæg er en vigtig forudsætning for at kunne modulere anlægget og landskabet sammen til en god helhed eller være afgørende for en fagligt begrundet afvisning af en placering.

Fotos og kortgrundlag

Foto A

Gode digitale fotos er et godt registrerings- og analyseværktøj. Fotos skal tages fra positioner, som er vigtige for almenheden og fra positioner, som har en specielt vigtig betydning for fritidslandskabelige interesser.

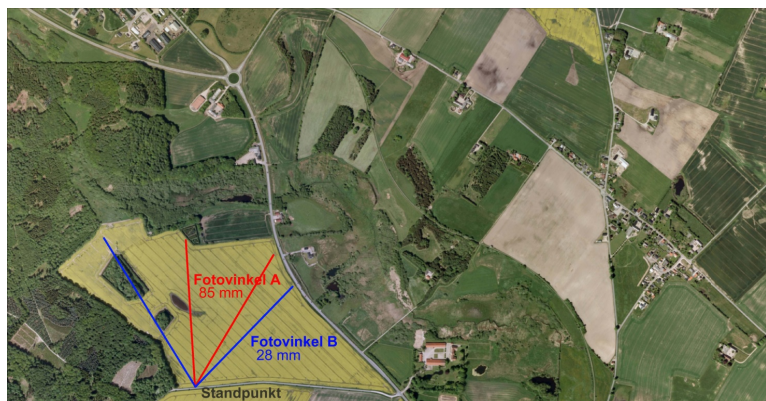
Foto B

Ved fotooptagelsen skal man være præcis med angivelse af kamerastandpunkt og lensens vinkel. Ved foto A er der anvendt en 85 mm linse (zoom). Fra samme standpunkt, foto B, er der anvendt en 28 mm linse (vidvinkel).

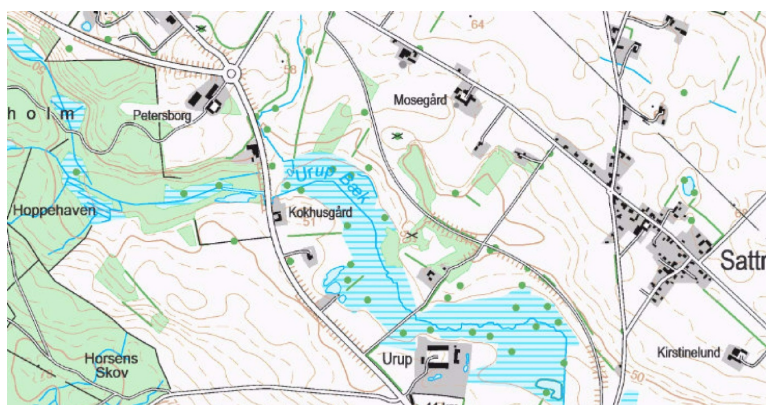
Den tynde ramme på foto B angiver udsnittet, som 85 mm linse viser.

Både en 85 mm og 28 mm linse forvrænger billedet i nogen grad, hvilket kan vanskeliggøre en korrekt fotovisualisering. En 50 mm linse giver det mest optimale billede, set i forhold til det menneskelige øje, og dermed det bedste grundlag for en efterfølgende fotovisualisering.

Digitale billeder i kombination med opdaterede orthofotos og det såkaldte 4 centimeter-kort, 1:25.000 giver et godt overblik over og -indsigt i -områdets struktur, karakter og særpræg.

Orthofoto med vist fotostandpunkt og to forskellige linsevinkler (brændvidder)

Et 4 cm-kort med ejendoms- og vejstrukturer, hovedvandløb, lavbundsområder m.v.

Studerer man Kort- og Matrikelstyrelsens kort, vil de indtegnede informationer (kyster, søer og åer, skovarealer, vejanlæg og bebyggelser m.v.) fortælle, hvorledes det bebyggede land hænger sammen.

Der er tale om et kvadratrnet, ikke alene i fladen, men hvis man tager computerteknikken til hjælp, også i højden. Dermed bliver man i stand til at positionere enhver fysisk genstand med nøjagtighed inden for det tredimensionale koordinatsystem.

Mange andre kort kan bringes i anvendelse, men for i første omgang at undgå for mange irrelevante oplysninger er ovenstående et godt udgangspunkt. Et analysekort behøver kun at belyse et enkelt væsentligt forhold for stedet. Udfordringen er derfor at skære så meget væk, at det udvalgte aspekt kommer til at stå fuldstændigt klart.

Eksempel: Bygningsanlæg i landskabet

Et overordnet orthofoto, som angiver områdets hovedstrukturer, gårde, marker, læhegn og veje. Efter landskabsanalysen er et muligt byggefelt indkredset.

I forbindelse med udarbejdelse af landskabsplanen er det ønskede staldanlægs anlægsorden og placering moduleret i et løbende samspil med landskabsanalyse.

Det nye staldanlægs fremtoning i landskabet er fint afbalanceret mellem usynlighed og synlighed.

Litt.: Per Stahlschmidt, *Metoder til Landskabsanalyse*, Per Stahlschmidt og Forlaget Grønt Miljø, 2001